

Негативна інформація, поширена про особу, вважається недостовірною, якщо особа, яка її поширила, не доведе протилежного. В разі задоволення позову недостовірна інформація має бути спростована у той самий спосіб, що і була поширена.

Список використаної літератури:

1. Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи: Постанова Пленуму Верховного Суду України №1 від 27 лютого 2009 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_001700-09
2. Цивільний кодекс України : Кодекс від 16 січня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. №№ 40-44. ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Постанова Верховного Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду № 369/1052/16-ц від 08 травня 2018 року. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/74021720>

Ключові слова: відшкодування моральної шкоди, захист честі, гідності, ділової репутації, судовий захист, недостовірна інформація.

Ключевые слова: возмещение морального вреда, защите чести, достоинства, деловой репутации, судебная защита, недостоверная информация.

Key words: compensation for moral damage, protection of honor, dignity, business reputation, protection of courts, unreliable information.

РОЗУМЕЙКО ДМИТРО ОЛЕКСІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри цивільного права*

НЕОБХІДНІСТЬ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ СТАРТАПІВ (МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД)

В сучасних умовах розвитку сфери ІТ комерціалізація інтелектуальної власності розглядається як шанс для швидкого розвитку та підвищення конкурентоспроможності на міжнародній арені. Інновації слід розглядати як основний показник розвитку компанії, що призводить до збагачення ринку новими продуктами та послугами високої якості [1].

Проблемні аспекти інноваційної діяльності стартапів полягають у відсутності захисту прав інтелектуальної власності або неналежного забезпечення купівлі таких прав, що може призвести до скрутного становища стартапу та юридичних суперечок. Оскільки більшість компаній базують свою конкурентну спроможність на інтелектуальній власності та інноваціях, є необхідним забезпечення відповідного юридичного оформлення та захисту прав на таку власність.

Інтелектуальна власність є важливим фінансовим та юридичним активом для компаній, включаючи стартапи. Інтелектуальна власність

захищає будь-яку цінність компанії (бренди, винаходи, дизайн), а також сприяє її збільшенню. Відповідний захист інтелектуальної власності, що належить чи використовується, дозволяє отримати конкурентні переваги, стати відомим брендом, побудувати надійність та репутацію. Для інвесторів стартапи з надійним портфелем інтелектуальної власності є привабливими інвестиційними цілями.

Визначаючи стартап як нову компанію, яка починає свою діяльність у абсолютно новій області, та використовує можливості, що входять у нові сфери, слід зазначити, що питання інновацій є головною проблемою такої компанії. Інтелектуальна власність є важливим аспектом на будь-якому етапі розвитку бізнесу, тому безумовно можуть виникати труднощі у розробці певного продукту чи послуги без захисту інновацій.

Одним з перших аспектів діяльності стартапів є конфіденційність компанії, головним стратегічним елементом є ідея нового бізнесу. Згідно статистичних даних, більшість стартапів є досить молодими (Польща – 2 роки, Румунія – 1,3 роки, Італія 1,7 років) та рівень патентної діяльності таких компанії є досить низьким у порівнянні з європейськими та світовими лідерами. Однак, стартапи створені після 2015 року мають значно більший рівень обізнаності про патентний захист, кожна 4 компанія співпрацює з університетом або з окремими дослідником та кожна 10 компанія має свою дослідницьку лабораторію.

На прикладі статистичних даних польських дослідників, проблема полягає у низькому рівні обізнаності щодо засобів захисту прав інтелектуальної власності, та низькому інтересі компаній на подання заявки на патент, що головним чином обумовлено бар'єрами у співпраці між наукою та бізнесом [2].

Слід зазначити, що патентні заявки не є кінцевою цілю стартапу, їх необхідно вважати проміжним результатом на шляху до поставлених цілей та розглядати як показник успіху певної компанії. Науковцями визнано, що за стартапами, що мають патенти, прослідковуються більш високі темпи зростання зайнятості та продажів [3]. Однак більшість стартапів зовсім знецінює необхідність патентування, та дане рішення є досить рутинним та не стратегічним. Патенти набувають цінності для фірм-початківців у разі тривалого існування стартапу. Хоча необхідно зрозуміти, що окрім значних витрат, патенти забезпечать суттєву вигоду [4].

Значною проблемою захисту прав інтелектуальної власності у всьому світі є довготривалий процес очікування документального оформлення патенту. Наприклад основною критикою патентної системи США є те, що затвердження або відхилення заявок на патенти займає занадто багато часу [3]. У деяких країнах середній час надання гранту за заявою зараз становить десять і більше років.

Основна критика патентних систем у всьому світі пов'язана з тривалим очікуванням на патент, високими витратами на охорону та складними нормами інтелектуальної власності. Незалежно від недоліків цієї системи, це найкращий спосіб захистити ідеї та інновації.

Ефективне управління інтелектуальною власністю має бути одним з основних елементів політики розвитку компанії, що може суттєво вплинути на її підвищення конкурентоспроможності на ринку.

Управління інтелектуальною власністю в компанії складається з розвитку інтелектуальної власності, аналізу ринку, захисту прав інтелектуальної власності, дій, спрямованих на комерціалізацію, обмін ноу-хау та продаж прав, що є у власності. Стратегія управління інтелектуальною власністю повинна бути частиною загальної стратегії розвитку компанії.

Стратегія для стартапів головним чином повинна включати високий економічний та інноваційний ризик, що характерно для таких компаній. Вибір стратегії визначається специфікою компанії, її бізнесом, інституційним та ринковим позиціонуванням. Компанія може вибрати активну стратегію, пасивну стратегію або повністю ігнорувати існування інтелектуальних активів та їх економічне значення. Більші компанії можуть дозволити собі вибрати активну стратегію, оскільки вони мають більші фінансові ресурси і, можливо, вже відіграють значну роль на ринку. Молода компанія вибере пасивну стратегію, витрачаючи менші суми на розвиток та захист інтелектуальних ресурсів [4]. Через фінансові обмеження стартапів вони також можуть вибрати несплачений захист інтелектуальної власності, захищаючи свої нематеріальні активи за допомогою конфіденційності компанії та авторських прав.

Компанія-стартап може прийняти рішення вибрати дворівневу стратегію, тобто вибрати більш дорогий, але найефективніший патентний захист для стратегічного продукту та зберегти конфіденційність компанії та захист авторських прав, де це можливо [5].

На початковому етапі стартапи потребують підтримки стратегічного партнера, який може інвестувати в проект, але також ділитися своїм досвідом. У цьому контексті важливо пам'ятати про здійснення заходів щодо захисту знань або ідеї, якою володіє стартап, перш ніж поділитися цією ідеєю з іншими суб'єктами. Обмін ноу-хау повинен бути захищений відповідною угодою про конфіденційність.

Стартапи стикаються з багатьма проблемами на шляху до того, щоб стати успішною компанією. Незважаючи на те, що підтримка інновацій швидко зростає протягом останнього десятиліття і, як правило, зростає ще більше до 2022 року, особливо в Європейському Союзі, стартапи все ще стикаються з великими коливаннями та конкуренцією на ринку. Роль стартапів як вкладників в економіку стає все більшою. Однак ці компанії все ще стикаються з багатьма проблемами. Одним з найвимогливіших і важкоздійснюваних з них є захист інтелектуальної власності. Нові підприємства повинні прийняти рішення щодо стратегій управління інтелектуальною власністю, і ця стратегія рекомендується бути активною. З одного боку, такий спосіб захисту може бути дорогим і вимогливим. З іншого боку, патент повинен захищати основну технологію компанії та конкурентні переваги, забезпечувати ліцензійний дохід або робити компанію привабливою для покупців та інвесторів.

Через фінансові обмеження стартапів вони можуть обрати безоплатний захист, захищаючи свої нематеріальні активи діловою таємницею та авторськими правами. Найскладнішим для стартапів є фінансові проблеми, оскільки компанія завжди має обмежені ресурси.

Патент є одним з найдорожчих варіантів. Незважаючи на свою високу вартість, він також вважається одним з найбезпечніших рішень. Однак захист лише за допомогою національного патенту не має сенсу, слід розглянути питання про отримання європейського патенту або міжнародної процедури.

Підводячи підсумок, роль захисту інтелектуальної власності в стартапах можна вважати однією з найважливіших у сучасних умовах високої конкуренції. Щоб вижити в такому середовищі, новоствореним компаніям необхідно ефективно управляти інтелектуальною власністю.

Список використаної літератури:

1. Madyda A., Dudzik-Lewicka I. Innowacyjność a rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas. Zarządzanie. URL: https://sbc.org.pl/Content/126713/zarzadzanie%201-2014%20Madyda_Dudzik_Lewicka.pdf.
2. Skala A., Kruczkowska E. Polish Startups Report 2016. Startup Poland Foundation. 2016. URL: https://www.researchgate.net/publication/308889547_Polish_Startups_Report_2016_English_version.
3. Farre-Mensa J., Hegde D., Ljungqvist A. What Is a Patent Worth? Evidence from the U.S. Patent 'Lottery'. Journal of Finance, Forthcoming. 2015. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?Abstract_id=2704028.
4. Tsuchihashi T. Using Patents in Promotional Activities. Theoretical Economics Letters. 2007. URL: [https://www.scirp.org/\(S\(351jmbntvnst1aadkposzje\)\)/reference/referencespapers.aspx?Referenceid=1870101](https://www.scirp.org/(S(351jmbntvnst1aadkposzje))/reference/referencespapers.aspx?Referenceid=1870101).
5. Lembcke A. Public research and innovative entrepreneurship preliminary cross-country evidence from micro data. Knowledge transfer between industry and science. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/332222361_public_research_and_innovative_entrepreneurship_preliminary_cross-country_evidence_from_micro_data.

Ключові слова: стартап, право інтелектуальної власності, міжнародний досвід, захист права інтелектуальної власності.

Ключевые слова: стартап, право интеллектуальной собственности, международный опыт, защита прав интеллектуальной собственности.

Key words: startup, intellectual property law, international experience, protection of intellectual property rights.